

ROGER JIMÉNEZ MONCLÚS, president de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 61/2017 els membres del Consell de la Informació de Catalunya en reunió plenària de data 17 d'abril de 2018 (CIC) van adoptar per unanimitat el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

“Expedient núm. 61/2017

ASSUMPTE

El senyor J.D.M. va presentar amb data de 18 de juliol de 2017 una queixa per una publicació emesa pel periodista senyor Quico Sallés al diari La Vanguardia Digital el dia 11 d'abril de 2017 que segons el seu parer vulnera el Codi Deontològic de la professió periodística.

ANTECEDENTS

El Sr. M. fa constar que, a més de la queixa al Consell de la Informació, ell ha denunciat davant la Justícia a la funcionària [objecte de la notícia] per delictes de calúmnies i injúries.

Segons manifesta el senyor M., "la notícia publica, amb tota mena de detalls, una denúncia que una funcionària de l'Ajuntament de Cubelles va fer en contra meva, per un suposat assetjament sexual, el dia 3 de març mentre jo era 1er Tinent d'Alcaldia, i Regidor de diverses àrees de l'esmentat Ajuntament".

Segons ell, s'han obviat els següents Principis de la Professi3 Periodística a Catalunya o Codi Deontol3gic:

1.- Informar de manera acurada i precisa

"La publicaci3 – diu el demandant- es limita a transcriure una diligència no signada, donant-li caràcter de denúncia, i veracitat sense seguir la directriu primera: *“els mitjans han de difondre únicament informacions contrastades amb diligència”*, ja que es dona per cert i per bo el document que sens dubte ha arribat de manera interessada al senyor Sallés".

2.- Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament

El demandant considera que s'han dif3s *“dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit a entitats públiques o privades”*.

El periodista s'ha de posar en contacte prèviament amb els afectats per donar-los l'oportunitat de resposta”.

En aquest cas el periodista, segons diu el demandant, no s'ha posat en contacte amb cap de les parts, ni amb l'Ajuntament, ni s'ha preocupat de fer-ho."

"La diligència sense signar per la funcionària, que s'anomena denúncia [es refereix a la terminologia emprada en la notícia], es difon un cop està arxivada, és a dir sense cap interès processal, penal o periodístic, al cap d'un mes de la seva formulaci3, i la dimissió del afectat. Si no hi ha signatura, objectivament s'ha de

posar en quarantena, fer un treball d'investigació i comprovar els fets, ja que qualsevol persona pot construir una història falsa, basada en una diligència o denúncia en la que no hi figura cap dada de la persona "denunciant" com en aquest cas, i donar-la per certa."

3.- Citar les fonts i preservar el secret professional

"Les fonts s'han de citar perquè la informació sigui creïble (...) La confidencialitat ha de servir per emparar les persones en situació d'indefensió o risc, però en cap cas l'anonimat pot ser utilitzat per atacar individus i organitzacions de manera injustificada".

"Les fonts –segons el Sr. M.- aquí han comès, presumptament, un delictes de descobriment i revelació de secrets en filtrar una diligència interna, sotmesa a la confidencialitat per la Llei Penal i per la de Protecció de Dades de Caràcter Personal, i qui la publica es pot convertir en còmplice o coautor de la revelació. La única persona a qui se li ha originat una situació d'indefensió, és a mi, a tots nivells".

4.- Respectar el dret a la privacitat

"Les persones han de ser tractades amb respecte i dignitat"

"En aquest cas, des de la primera informació, no només es publica el meu nom sencer –escriu el demandant-, sinó que s'acompanya la notícia amb fotografies de la meva imatge, a diferència de molts altres casos en que només es posen les inicials, i va la notícia sense la fotografia de la persona, vulnerant així, també, el principi deontològic següent:

5.- Salvaguardar la presumpció d'innocència

"Tota persona acusada o investigada per un delictes té dret a la presumpció d'innocència en les informacions i opinions relatives a indagacions, causes o procediments penals. El respecte i la protecció d'aquest dret són vigents des de l'inici de les actuacions policials fins que es provi la culpabilitat en un procés que gaudeixi de les garanties necessàries. Els periodistes evitaran els prejudicis, així com sotmetre els implicats a judicis paral·lels".

"En aquest cas, ni hi ha denúncia, ni actuacions policials, ni procés penal. Només uns fets inventats per algú, que fins i tot podrien no tenir ni la qualificació de delictes, cas que sí es denunciessin davant la justícia.

"Si existeix procés mediàtic iniciat pel senyor Sallés, que en cap cas ha evitat, sinó que ha promogut amb judicis paral·lels, i si no, només cal llegir els comentaris a la notícia i la difusió a altres mitjans.

"En quant al fet d'evitar prejudicis, penso que no ve al cas, ni té cap interès per la notícia el fet de fer esment a la meva professió anterior, que no aporta res, només que això, prejudicis gratuïts."

6.- Recomanació sobre Internet i transparència i rigor

"Com en altres mitjans, la immediatesa no és excusa per obviar principis deontològics com el recurs a fonts fiables i la contrastació de les dades"

"En aquest cas s'obvien els principis deontològics esmentats anteriorment, segons el meu criteri, sense que hi existeixi en cap cas la immediatesa, ja que la notícia

és de fa més d'un mes, i en quant a les fonts fiables, ja està tot dit, i la contrastació, inexistent, entrant pràcticament ja en els rumors infundats.”

PETICIÓ D'ARBITRATGE

Tenint en compte els motius de la queixa i que el reclamant manifesta la seva voluntat d'arribar a una entesa, en aquest cas el CIC es plantejà fer una tramitació no ordinària d'aquesta queixa, fent un acte d'arbitratge. D'aquesta manera, des de la presidència del CIC es proposà fer una reunió entre les parts amb la mediació del Consell de la Informació de Catalunya per tal de poder arribar a un acord. La Vanguardia digital no ha contestat a la carta de petició d'acte d'arbitratge.

POSTERIOR DOCUMENTACIÓ

Amb data posterior, el Sr. M. envia escrit en el qual es fa constar que ha portat a judici a la funcionària de l'Ajuntament de Cubelles perquè, **si bé el dia 2 de març el va acusar d'assetjament sexual, el dia 6 del mateix mes, ella “niega haber dicho que el querellante le propuso mantener relaciones sexuales”**.

El Sr. M., amb data 18 de març de 2018, va presentar escrit oposant-se al sobreseïment del cas, que es va produir el 13 de març de 2018.

AL·LEGACIONS

Ni La Vanguardia Digital ni el senyor Quico Sallés han presentat al·legacions.

Hi ha dubtes de si el senyor Sallés té constància de que el senyor M. ha presentat escrit de queixa al Consell de la Informació de Catalunya contra el seu escrit a La Vanguardia Digital.

PONÈNCIA

La notícia a què fa referència el senyor M. segueix publicada a la Vanguardia Digital en el moment de redactar aquest dictamen.

1. La notícia afirma que el Sr. M. ha estat “denunciado” (títol) i es parla de “denunciar” en el subtítol. Creiem que tot i que es tracta d'una diligència en el cas del document que va presentar la funcionària, el verb és correcte ja que no existeix en castellà un verb que faci referència directa a l'acció de presentar diligències. En el segon paràgraf de la informació sí que es parla de denúncia. Creiem que és raonable aquest ús de la paraula ja que s'explica a qui es va presentar i els termes en què es va fer, així com el contingut.

En el tercer paràgraf s'anomena “diligencia de denuncia”. Creiem que hi ha voluntat de donar a conèixer de quin tipus de document es tracta.

El Sr. M. diu que és una diligència no signada. El Consell de la Informació no es pot pronunciar sobre aquest extrem ja que no disposa del document per comprovar-ho.

El Sr. M. explica, en seu escrit de queixa, que no hi va haver denúncia ni als Jutjats ni a la Policia “essent per tant una mena de denúncia interna, amb finalitats polítiques, que finalment es va arxivar, si bé em va fer dimitir de tots els meus càrrecs per ètica i per responsabilitat davant la ciutadania”.

Sobre l'ús del terme “denúncia” i si és apropiat o no, volem afegir que en l'escrit presentat al Jutjat d'Instrucció n.8 de Vilanova i la Geltrú, amb data 18 de març de 2018, es llegeix:

“La querellante sabía lo que hacía cuando acudió a RRHH a exponer una situación, que adquiere el modo de denuncia cuando acusas a alguien de hacer algo ilícito o inmoral y lo elevas a una superioridad, o a alguien que tiene competencia para hacer cesar ese comportamiento o incoar un expediente administrativo, como es el caso”.

Per tant, **l'ús del terme “denuncia” es considera del tot adient en la informació de La Vanguardia.**

Queda provat, pel que explica el Sr. M., que existeix la diligència on una funcionària el denuncia per assetjament. I que ell va dimitir, tal com diu la notícia, a petició de l'alcaldeessa de Cubelles en aplicació del protocol contra assetjament activat per l'Ajuntament de Cubelles i seguint instruccions de la Diputació de Barcelona.

Ara bé, en la notícia no hi ha informacions contrastades. El periodista **no va donar oportunitat al Sr. M. per tal de poder-se manifestar sobre aquests fets i les acusacions que contenen, tal com mana fer l'article 1 del Codi Deontològic. Tampoc va demanar declaracions ni informació a l'Ajuntament de Cubelles.**

2. Considerem que la informació sobre la diligència no té suficient fonament. D'una banda, és el propi Sr. Sallés qui admet que és cert que existeix una denúncia. Però d'altra, sabem que aquesta mateixa denúncia va quedar arxivada una setmana després de presentar-se, és a dir, abans de ser publicada la informació. Això fa que a la notícia observem **vulneració del punt 2 del Codi Deontològic.**

3. Sobre la revelació de fonts, el CIC considera que el periodista està en el seu dret de no citar la font per la qual ha obtingut la informació. Si hi ha hagut delictes de revelació de descobriment i revelació de secrets, serà el poder judicial qui ho determini. El nostre paper consisteix a determinar que **el fet sí era noticable**, al mateix temps que **l'acusat tenia dret a explicar-se** i el periodista no li va donar aquesta opció.

Per tant, **no s'incompleix el punt 3 del Codi Deontològic** ja que el periodista es pot emparar en el secret professional.

4. Pel que fa al respecte a la privacitat, efectivament entra en conflicte la informació que es publica, que resulta noticable i interessant, amb el fet que aparegui el nom i cognoms de la persona acusada així com la seva fotografia. Considerem que **el fet de ser un càrrec públic** fa que la informació sí comportava aquesta situació i demanava posar el nom i cognoms així com la fotografia de l'acusat.

El criteri que s'ha d'aplicar és el de tenir en compte que l'interès general està per sobre de l'interès particular.

Per tot aquest raonament creiem que **no s'ha vulnerat el principi 4 del Codi Deontològic.**

5. Sobre l'obligació de salvaguardar la presumpció d'innocència, és ben cert que l'article reuneix informacions que predisposen a considerar culpable dels fets al senyor M..

En aquest sentit, i ja que la informació és sobre un tema molt preocupant, no s'entén com es pot permetre una frase com la següent: “La denuncia de la funcionaria ha animado a otras afectadas a denunciar situaciones similares del concejal durante su etapa en el ayuntamiento.”

Insistim en què el fet de no donar veu al senyor M. ja és dotar la informació de parcialitat, sense entrar en si són veritat o no els fets dels quals se l'acusa.

Per tant, considerem que **es vulnera el punt número 5 del Codi Deontològic.**

En canvi, no considerem que fomenti el perjudici el fet d'explicar quina va ser la seva professió anterior, perquè és una dada informativa que s'afegeix al relat.

6. La notícia es va donar un mes després de que es produïssin els fets. Per tant, és lògic demanar que el periodista fos més rigorós en el tractament d'una notícia tan sensible com és ara l'assetjament. La immediatesa sempre hi és, però això no és obstacle per no haver-se volgut posar en contacte amb el senyor M.. Per tant, considerem que **hi ha hagut vulneració del punt 6 del Codi Deontològic.**

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

ACORD:

El Consell de la Informació de Catalunya considera que el periodista sr. Quico Sallés i La Vanguardia Digital van vulnerar els criteris 1, 2, 5 i 6 del Codi Deontològic.

I per que així consti s'estén la present certificació a Barcelona en data 17 d'abril de 2018. Certifico.